

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

Päijät-Hämeen liitto,
Etelä-Suomen maakuntien
EU-yksikkö

ETELÄ-SUOMEN EAKR –OHJELMA 2007 – 2013

Teemahankkeet

MUOTOILU JA MUUT LUOVAT TOIMIALAT

Päivitetty: 30.6.2011

Vipuvoimaa
EU:lta
2007–2013

A31065**Luova tila****Projektin kesto:****1.10.2009 – 30.9.2012****Kustannukset: 1 320 624 €****Hallinnoija ja yhteystiedot:**

Turun kaupunki, Turun Seudun Kehittämiskeskus

Yliopistonkatu 27 a

20100 Turku

Aino Ukkola, projektikoordinaattori

p. 044 9075 200 aino.ukkola@turku.fi

Projektin kuvaus:

Luova tila -projektikokonaisuudessa kolme aluetta (Varsinais-Suomi, Kanta-Häme ja Itä-Uusimaa), jotka ovat eri vaiheissa luovan alan yrittäjyyden ja luovan alan tilaratkaisujen kehittämisessä, haluavat yhdessä toimien ja toisiltaan oppien luoda dynaamiset fyysiset ja toiminnalliset rakenteet, jotka tukevat luovan alan liiketoimintaa, kilpailukykyä ja työllisyyttä. Luovan alan menestys vaikuttaa selvitysten mukaan suotuisasti alueen muiden toimialojen yritysten menestymiseen, alueen asukkaiden hyvinvointiin ja alueen vetoivoimaisuuteen.

Projektissa etsitään ratkaisua kahteen haasteeseen:

1) Luovan alan yritysten, jotka ovat usein pieniä, klusterimainen toiminta on kehittämätöntä, eikä tue alan liiketoimintamahdollisuuksien kehittymistä. Projektissa etsitään mallia ja parhaita käytäntöjä muilta, perinteisiltä, klustereilta luovan alan klusterin rakentamiseksi. Klusterikehittämisen ytimen muodostavat veturiyritykset, joiden liiketoimintamahdollisuuksia ja kilpailukykyä parantamalla kehitetään myös alihankkijoiden työllisyyttä. Projektialueet ovat eri tasoilla luovan alan yrittäjyyden kehittämisspyrkimyksissään, joten projektikokonaisuus suo erinomaisen mahdollisuuden yhteistyöhön ja toisilta oppimiseen.

2) Luovan alan yrittäjät tarvitsevat toimintaan, tuotantoon ja myyntiin tiloja, jotka mahdollistavat rikastavan vuorovaikutuksen. Kaikilla kolmella alueella tavoitellaan tilaratkaisua, jossa erilaisten toimijoiden fyysinen läheisyys ja mahdollisuus kohtaamiin tuottaisi lisäarvoa ja innovaatioita, joita ei muuten syntyisi. Ratkaisuksi etsitään toimintakonsepteja, joita sovelletaan projektialueilla. Projektialueiden tilanteet vaihtelevat, sillä kun Turussa halukkaita vuokralaisia jo ilmoittautuu, vaikka sopivaa tilaa yhä etsitään, on Hämeessä ja Porvoossa tilat valmiina, mutta toimintamalli puuttuu.

Projektikokonaisuuden toimenpiteet

Projektikokonaisuuden osatoteuttajien ja projektialueen muiden toimijoiden välisiä yhteistyömuotoja kehitetään ja yhteistyön jatkuvuus turvataan perustamalla teemoittaisia työryhmiä ja niille työryhmähierarkia.

Luovan alan tilojen toimintakonsepteja kehitetään vertailemalla ja analysoimalla luovien tilojen toimintamalleja ja soveltamalla niitä alueellisesti (toimijoiden löytäminen, tukipalveluiden suunnittelu ja rahoitusmallien laatiminen).

Luovan alan klusteria rakennetaan ja alan yrittäjien liiketoimintaosaamista lisätään klusterikäsikirjan ja alueellisesti sovellettavan klusterimallin avulla, lisäämällä veturiyritysten liiketoimintaosaamista sekä järjestämällä luovan alan ja muiden toimialojen yritysten välisiä yhteistyötilaisuuksia.

Viestintätoimenpiteillä, joita ovat paikallis- ja ammattilehtiartikkelit, esiintymiset verkostotilaisuuksissa ja kansainvälisissä konferensseissa, tavoitellaan luovalle alalle ja luovan alan tiloille parempaa näkyvyyttä.

Projektin tuloksena on näkyvä ja kasvava luovan alan klusteri, kolme uutta luovan alan keskusta sekä projektialueiden välinen idearikas yhteistyömalli.

Toteuttajat:

Turun kaupunki, Turun Seudun Kehittämiskeskus

Posintra Oy

Kehittämiskeskus Oy Häme

Suomen Humanistinen Ammattikorkeakoulu Oy,
Humanistinen ammattikorkeakoulu

A31307**D-FORCE – Kansainvälisen tason muotoilu-, ympäristö- ja materiaaliosaamiskeskittymän rakentaminen ja pilotointi Etelä-Suomen alueella****Projektin kesto:** 17.8.2009 – 31.12.2011**Kustannukset:** 1 538 090 €**Hallinnoija ja yhteystiedot:**

Lahden tiede- ja yrityspuisto Oy

Niemenkatu 73

15140 Lahti

Mika Karkulahti, projektipäällikkö

p. 050 564 1125 mika.karkulahti@lahtisbp.fi

Projektin kuvaus:

Asiakastuntemuksen kasvava merkitys korostaa muotoilun roolia osana yrityksen koko liiketoiminnan kehittämistä. Innovaatioille hedelmällisessä ympäristössä tuotekehitys tapahtuu vahvasti monialaisissa innovaatiotiimeissä, joissa on mukana muotoilun, materiaalitekniikan, liiketoimintamallien ja tulevaisuustutkimuksen asiantuntijoita. Merkittäviä haasteita liittyy muotoilun soveltamiseen ympäristötehokkaiden ratkaisujen kehittämisessä, erityisesti uusien materiaalien ja materiaaliyhdistelmien hyödyntämiseen. Näissä toimialarajat ylittävissä tuotekehitysprosesseissa muotoilulla on ratkaiseva rooli osana monialaisia innovaatiotiimejä.

Tällä hetkellä muotoilun, materiaalitekniikan, liiketoimintakonseptien ja tulevaisuustutkimuksen asiantuntemus eivät riittävän tehokkaalla tavalla yhdisty käytännön tuotekehityshankkeissa. Tämä johtaa tuotteiden elinkaarikustannusten kannalta epäoptimaalisiin ratkaisuihin, toisaalta puutteelliseen markkina- ja käyttäjätuntemukseen. Aidot monialaisiin muotoilu- ja innovaatiotiimeihin pohjautuvat tuotekehitysprosessit ovat vielä harvassa. Suomalainen tuotekehitys ei riittävän hyvin hyödynnä parhaita kansainvälisiä käytäntöjä.

Etelä-Suomeen on viime vuosina syntynyt uudenlaisia innovaatioalustoja, joiden analysointiin ja mallien levittämiseen on suuri tarve. Tarvitaan myös konkreettisia pilotteja uusien tuotekehitysmallien vahvistamiseksi pk-yrityksissä. Hankkeen avulla pyritään nostamaan suomalaisten yritysten muotoiluosaamisen tasoa ja vaikuttamaan erityisesti muotoilu-, materiaali- ja liiketoimintaosaamisen yhdistämiseen käytännön tuotekehitysprosesseissa. Hankkeen avulla vahvistetaan muotoilun osaamiskeskittymien verkostoa Etelä-Suomessa ja tehostetaan kansainvälisen tuotekehitysoosaamisen sekä tulevaisuustutkimuksen hyödyntämistä yrityksissä.

Hankkeen päätavoitteet ovat:

1. Luoda edellytykset muotoilun tehokkaalle käyttämiselle pk-yritysten tuotekehitysprosessissa.
2. Analysoida muotoilua hyödyntävään innovaatiomalliin pohjautuvia kansainvälisiä ja alueellisia konsepteja, ja tämän pohjalta luoda kysyntä- ja käyttäjälähtöinen tuotekehitysmalli pk-teollisuudelle.
3. Pilotoida mallia erityisenä sovelluskohteenaan muotoilun ja ympäristötekniikan yhdistäminen.
4. Rakentaa Etelä-Suomen muotoilutoimijoiden ylläpitämä, kansainvälisesti verkottunut osaamiskeskittymäverkosto.

Hankkeen tuloksena muodostuu Etelä-Suomen alueen kattava osaamiskeskittymäverkosto, joka tehostaa muotoilutoimijoiden yhteistyötä erityisesti metropolialueen pääkaupunkiseutu-Lahti-akselilla. Hankkeen toiminta-alueelle on rakentunut uusia käyttäjälähtöisiä pilotointi- ja tuotekehitysalustoja. Pk-yrityksissä on syntynyt merkittäviä uusia liiketoiminnallisia avauksia muotoilun ja ympäristötekniikan rajapinnassa. Hankkeen vaikutuksena nykyisin melko hajanainen muotoiluosaamisen kenttä jäsentyy ja verkottuu kansainvälisesti mahdollistaen merkittävästi nykyistä tehokkaammat keinot hyödyntää muotoilua suomalaisissa pk-yrityksissä.

Toteuttajat:

Lahden tiede- ja yrityspuisto Oy

Päijät-Hämeen koulutuskeskusi, Lahden ammattikorkeakoulu

Suomen muotoilusäätiö

Turun yliopisto, Tulevaisuuden tutkimuskeskus

Aalto-korkeakoulusäätiö,
Design Factory